



הודעה על כוונה להתקשרות עם ספק יחיד – רשות ניקוז ונחלים שרון

מועצה אזורית עמק חפר מעוניינת להתקשר באופן ישיר עם רשות ניקוז ונחלים שרון, לניהול פרויקט "אגנים ירוקים", לרבות ביצוע איסוף נתונים, ניטור ומחקר בנחל אלכסנדר.

על פי חוות דעת מקצועית עולה כי בנסיבות העניין לא קיים גורם נוסף ממנו ניתן לקבל שירות כאמור.

גוף הסבור כי באפשרותו לספק את השירות בתנאים המפורטים בחוות הדעת, רשאי לפנות ולהודיע על כך בכתב, עד ליום חמישי 1/8/2024 (כולל), לנעה גולדשמידט-ניר בדוא"ל michrazim@hefer.org.il יש לוודא קבלה בטלפון 04-6336070 שלוחה 7.

ניתן לעיין בחוות הדעת המקצועית להלן.

גלית שאול

ראשת המועצה האזורית עמק חפר

הנדון: חוות דעת מקצועית לעניין ניהול פרויקט מדעי "איסוף ועיבוד נתונים, סקרים, ניטור ומחקר 3/2023" ע"י
רשות ניקוז ונחלים שרון

א. רקע על הספק המוצע לניהול הפרוייקט - רשות ניקוז ונחלים שרון

רשות ניקוז ונחלים שרון הינה הגוף הסטטוטורי המופקד על אגן נחל אלכסנדר (להלן "הנחל") וכן על אגנים נוספים בשרון (חדרה ופולג) בשטח של כ- 1,400,000 דונם, מתוכם כ- 620,000 דונם בתחומי הקו הירוק.

זהו גוף סטטוטורי עצמאי, הפועל מתוקף חוק הניקוז וההגנה מפני שיטפונות התשי"ח 1957. בנוסף לסמכויותיו מתוקף חוק זה, הואצלו לרשות הניקוז סמכויות נוספות מתוקף חוק המים (נציב המים) וחוק רשויות הנחלים (המשרד לאיכות הסביבה):

- סמכויות בתחום שמירה על איכות המים והוצאת מזהמים מנחלים
- סמכויות בתחום "שמירת מתנות טבע" ופיתוח סביבת הנחל

רשות ניקוז ונחלים שרון פועלת ברמה יומיומית בשיתוף פעולה עם המועצה האיזורית עמק חפר ועם מגוון גופים וארגונים. יודגש, כי זהו הגוף המקצועי היחיד העוסק בכל היבטי הנחל החל מהידרולוגיה, גדות, חי וצומח, תשתיות ועוד.

זהו הגוף העומד מול כל גורמי המחקר והביצוע השונים לרבות מנהלת נחל אלכסנדר של המועצה האיזורית עמק חפר, החברה הכלכלית של המועצה האיזורית, צוות המחקר של המרכז האקדמי רופין, המשרד להגנת הסביבה, רשות המים, רט"ג, קק"ל, מקורות, ועוד.

זהו הגוף היחיד שבו נשמר לאורך זמן בסיס הידע המדעי הרחב ביחס לנחל.

ב. רקע על הפרוייקט הנדון

פרוייקט "אגנים ירוקים" הינו פרויקט שהוקם ביוזמה של רשות הניקוז ומנוהל על ידה. זהו למעשה אחד מפרוייקטי הדגל שמובילה רשות הניקוז בנחל אלכסנדר בשנים האחרונות, מתוך כוונה לפתור את בעיית הזיהום המתמשך הנגרם לנחל עקב הזרמת שפכים לא מטופלים ליובלו, נחל שכם.

טכנולוגיית האגנים הירוקים מתאימה לטיפול בקולחי מט"ש לפני כניסתם לנחל או במי נחל בהם עדיין יש עומסים אורגניים. האגנים הירוקים נועדו לטייב באופן משמעותי את איכות המים הזורמים לנחל אלכסנדר מיובלו המזוהם נחל שכם, באמצעות פתרון מבוסס טבע.

הפרוייקט המוצע נועד לספק בסיס נתונים מדעי מקיף ואיכותי אשר מהווה נדבך משלים וחיוני לפרוייקט האגנים הירוקים בתחום המועצה האזורית עמק חפר על מנת לבחון את יעילות הטכנולוגיה ולאשש או להפריך הנחות כאלה או אחרות ביחס לפרוייקט ולטכנולוגיה.

המידע המדעי ובכלל המצטבר ביחס לאגנים ירוקים נשמר בידי רשות הניקוז.

באופן פשטני, הפרוייקט המוצע מורכב משני מרכיבים: האחד - איסוף נתונים, ביצוע מדידות וניטור לאורך תקופת זמן באגנים הירוקים, והשני - בניית אלגוריתם עפ"י הנתונים שנאספו בחלק הראשון. פיתוח האלגוריתמיקה תאפשר תרגום הנתונים למידע שימושי וסטטיסטי בתחומי איכות המים, גזי חממה ומגוון ביולוגי.

כפי שניתן לראות, מדובר בפרוייקט מדעי שמחייב ביצוע פעולות תפעוליות שונות לשם בדיקת נתונים ותוצרו משמש למטרות יישומיות. מדובר בפרוייקט מורכב המחייב היכרות מוקדמת ומעמיקה עם הנושא. ביצוע הפרוייקט הלכה למעשה מצריך שילוב של מספר גופי מחקר וביצוע מתמחים ומשום כך נדרש גורם מתאם ומתכלל, אשר ילווה את שלבי העבודה בראייה כוללת ואינטגרטיבית ובראייה יישומית ותפעולית.

ג. התאמתה ויתרונותיה המובהקים של רשות ניקוז ונחלים שרון בניהול הפרוייקט המוצע

למיטב ידיעתי, רשות ניקוז ונחלים שרון מהווה הגוף המקצועי המתכלל היחיד, העוסק בניהול נחל אלכסנדר בראיה אגנית ורב תחומית, כשבמובן זה היא מהווה ספק יחיד של מכלול השירותים המבוקש.

רשות ניקוז ונחלים שרון הינו הגוף היחיד העוסק בפיתוח, תחזוקה ושימור נחל אלכסנדר, באיכות המים שבו ובחקר הנחל וסביבתו בהיבטי אקולוגיה וסביבה, הידרולוגיה וניקוז ותשתיות לרווחת הציבור. הרשות הינה הגוף המחזיק בבסיס הידע המדעי והתפעולי ביחס לנחל. זהו הגוף היחיד שיש לו ניסיון וידע מצטברים ובעל עשייה רב-תחומית לאורך השנים במרחב הנחל ויובליו. זאת ועוד, רשות הניקוז בעלת יכולת גיוס משאבים ושותפים וניהול פרויקטים הנדסיים וסביבתיים מורכבים בנחלים.

רשות הניקוז הקימה את האגנים הירוקים; היא מנהלת אותם ומבצעת כיום את הבדיקות החודשיות באתר. ריכוז הידע והנתונים הם בידי רשות הניקוז. היא מתפעלת אותם והיא הגוף היחיד המורשה לבצע בהם פעולות תפעוליות הנדרשות למחקר המדעי.

זאת ועוד, במהלך השנתיים האחרונות, בוצעו מספר רב של פעולות ע"י רשות ניקוז ובשיתוף גורמים מקצועיים מהארץ ומחו"ל, מה שהביא לכך שרשות ניקוז צברה מומחיות, ניסיון וידע בתחום הממשק בין שפכים, אקלים וקיימות בהקשר של האגנים הירוקים, שטרם בוצעו ברשות ניקוז אחרת בישראל.

לאור כל האמור, נדרש שרשות הניקוז תנהל ותתכלל את הפרוייקט המדעי המוצע אשר מהווה נדבך משלים וחיוני בבחינת פעילותם ויעילותם של האגנים הירוקים בשיפור איכות המים בנחל.

בברכה,

איריס אפרת
מנכ"ל